

Η πόλη - κράτος σημείο αναφοράς στο όραμα του «Καλλικράτη»

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ*

Λένε ότι οι πολιτικοί πολύ εύκολα ψεύδονται. Σωστό.

Αλλά δεν ψεύδονται ΟΛΟΙ οι πολιτικοί.

Όπως δεν ψεύδονται όλοι οι πολίτες, ανάμεσα στους οποίους υπάρχουν ΚΑΙ ψεύτες.

Δεν πρόκειται για σοφιστεία, αλλά θα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι το κίνητρο και η δυνατότητα υλοποίησής του, είναι εκείνα που δημιουργούν τον καλό ή κακό πολιτικό. Με δύο λόγια, δεν αρκεί ο πολιτικός λόγος που αρχικά θα πείσει το ακροατήριο για την εντιμότητα των προθέσεων, αλλά χρειάζεται αναμφισβήτητα συμμετοχή και του πολίτη στην προσπάθεια εξυγίανσης των δεσμών, ανεξάρτητα από κομματική τοποθέτηση. Και κυρίως χωρίς κομματική εξάρτηση.

Στην σημερινή πολιτική σκηνή, η σοφιστεία τείνει να γίνει καθεστώς, που σε συνδυασμό με μια κακώς εννοούμενη άσκηση της εξουσίας, απαξιώνει τελικά τον εαυτό της και οδηγεί στην αλαζονεία και αυτή με τη σειρά της στην κατάχρηση εξουσίας.

Στην σημερινή πολιτική σκηνή, λοιπόν, που έχει απ' όλα (ίντριγκες, πάθη, ψεύδη), θα πρέπει να αναζητήσουμε τις αλήθειες, που υπάρχουν αλλά είναι κρυμμένες κάτω από σωρούς αναληθειών.

Η οικονομική κρίση έχει χτυπήσει την παγκόσμια σκηνή, και όπως είναι φανερό έφτασε και στη χώρα μας. Αυτό είναι ένα γεγονός αναντίρρητο και γνωστό σε όλους όσοι το βιώνουν στην καθημερινότητά τους.

Η δική μου διαφωνία με πολλές επιλογές άσκησης πολιτικής, δεν αποτέλεσε στείρα αντιπαράθεση, αλλά προσπάθεια προσανατολισμού στον μεγάλο αγνοούμενο, που δεν είναι άλλος από τον ίδιο τον πολίτη.

Με γνώμονα τον πολίτη, και όχι την πολιτική ως επιβαλλόμενη πράξη, θα ήθελα να σταθώ σ' αυτήν ακριβώς την σημερινή οικονομική πραγματικότητα και στις συνθήκες εφαρμογής του «Καλλικράτη».

Θα επικαλεστώ τον Αγγλο φιλόσοφο του 17ου-18ου αιώνα Jeremy Bentham, ο οποίος μεμφόμενος τα σοφίσματα σημείωνε ότι η κατάχρηση όχι ως επιχείρημα κατά της χρήσης, αποτελεί «σοφιστεία» με την οποία επιχειρείται αγνόηση των οποιονδήποτε αρνητικών συνεπειών που μπορεί να επιφέρει ένας πολιτικός δεσμός.

Ο «Καλλικράτης» είναι ένας δεσμός που μπορεί να λειτουργήσει υπέρ του πολίτη, εφόσον η εφαρμογή των κινήτρων που τον επέβαλλαν οδηγήσει στο όφελος του πολίτη και όχι στην κατάχρηση εξουσίας εκ μέρους του ασκούντος αυτήν.

Γνωρίζω ότι υπάρχουν και αντίθετες απόψεις για τον «Καλλικράτη». Γνωρίζω και τα επιχειρήματα που επικαλούνται. Αλλά θα υπογράμμισα ότι όλα ετούτα έχουν να κάνουν με τον τρόπο που τα πολιτικά κόμματα έχουν συνηθίσει να βλέπουν την πορεία εφαρμογής των πολιτικών που χαράζονται, μέσα από ένα πρίσμα που ελάχιστη σημασία δίνει στην πραγματική αποδοχή των θέσεων του πολίτη και στην πρωτοβουλία που αυτός μπορεί να αναλάβει. Επιθυμούν μόνο την χειραγώγησή του.

Πιστεύω ότι το σχέδιο αυτό (με την ονομασία του περίφημου αρχιτέκτονα του δεύτερου μισού του 5ου π.Χ.), μπορεί να λειτουργήσει αν υπάρξει σωστή εφαρμογή του, ως σημαντικότερο εργαλείο για τον πολίτη.

Από την εποχή της πόλης-κράτους μέχρι σήμερα έχουν περάσει αιώνες. Αλλά η ουσία παραμένει η ίδια. Οι πολίτες είχαν τρεις βασικές επιδιώξεις: ελευθερία (απέρριπταν οποιαδήποτε εξάρτηση από άλλες πόλεις-κράτη), αυτονομία (συμμετοχή στην διακυβέρνηση με νόμους που οι πολίτες είχαν αποδεχθεί) και αυτάρκεια (δυνατότητα της πόλης να καλύψει τις ανάγκες των πολιτών της για οικονομική και πολιτική ανάπτυξη). Αυτό δεν είναι το ζητούμενο και σήμερα; Η πόλη ως αναφορά σε κάθε κοινωνική και πολιτική ομάδα η οποία συντίθεται από ένα μείζον αστικό κέντρο και την περιφέρειά του, που έχει πετύχει μεγάλο βαθμό ανεξαρτησίας και καθαρή πολιτισμική ταυτότητα;

Τα εργαλεία που ο «Καλλικράτης» διαθέτει, είναι πολλά. Και πρώτα απ' όλα, οι δήμοι και οι περιφέρειες που συγκροτούν τον πρώτο και δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης και εκφράζουν με έναν άλλο τρόπο τη λαϊκή κυριαρχία, αποτελώντας θεμελιώδη δεσμό του δημόσιου βίου των πολιτών.

Οι περιφέρειες είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο ΝΠΔΔ, αποτελούν τον δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης, σχεδιάζουν, προγραμματίζουν και υλοποιούν πολιτικές σε περιφερειακό επίπεδο. Μεταξύ των δύο βαθμών αυτοδιοίκησης δεν υφίστανται σχέσεις ελέγχου και ιεραρχίας, αλλά συνεργασίας και συναλληλίας, οι οποίες αναπτύσσονται βάσει του νόμου, κοινών συμφωνιών καθώς και με τον συντονισμό κοινών δράσεων.

Καθήκον του περιφερειάρχη είναι να δώσει στον πολίτη την δυνατότητα να ξεπεράσει τις γραφειοκρατικές διαδικασίες, έτσι ώστε οι επιχειρήσεις να είναι σε θέση σε γρήγορο χρονικό διάστημα να προχωρήσουν τις διαδικασίες εκείνες που θα τις κάνουν να ανθίσουν και που το μνημόνιο τις έχει κρατήσει στάσιμες. Ακόμη, η επιτάχυνση των διαδικασιών απορρόφησης των πόρων του ΠΕΠ Αττικής και του ΕΣΠΑ 2007-2013 από την Περιφέρεια και τους νέους δήμους, μέσα από διαδικασίες και κανόνες διαφανούς διαχείρισης των αναπτυξιακών παρεμβάσεων, είναι επιβεβλημένη. Νέα χρηματοδοτικά εργαλεία για έργα και παρεμβάσεις, όπως το Jessica για τη βιωσιμότητα των αστικών επενδύσεων και το Jeremie για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αποτελούν στην ουσία εργαλεία για τον ίδιο τον πολίτη.

Αυτά φιλοδοξούμε να φέρουμε σε πέρας, εκτός προσωπικών ανταγωνισμών και κομματικών αντιπαραθέσεων, με γνώμονα πάντοτε το συμφέρον του πολίτη. Και κυρίως, να πιέσουμε την κεντρική εξουσία να μην αφήσει ημιτελές αυτό το έργο.

Πετυχαίνοντας αυτόν τον στόχο, γινόμαστε συνεχιστές του οράματος των πολιτών που εφάρμοσαν, αιώνες πριν, τις πρωτοπόρες μεταρρυθμίσεις που οδήγησαν στην δημιουργία της πόλης-κράτους, που όπως είναι γνωστό αποτέλεσε φορέα πολιτισμού.

«ΑΡΜΑ ΠΟΛΙΤΩΝ»

*** Υποψήφιος Περιφερειάρχης
Περιφέρεια Αττικής**